

INTERNET Konceptualni umjetnici Matešić, Borić i Fritz prikupili najčešće lažne e-mailove

Deset godina Interneta u Hrvatskoj obilježeno izložbom e-mail prevara

Izmišljotine, koje se u komunikacijskom žargonu zovu Hoax, vrlo su česte na Internetu, a svojom su pojavom i estetikom inspirirale umjetnike na izradu projekta "Hermes International"

ZAGREB - Rijedak je korisnik elektroničke pošte u Hrvatskoj koji u svom inboxu barem jednom nije zatekao "Fw: Solidarita con Mirko" poruku.

Priča o jednom bolesnom djetetu koje mu McDonald's daruje dolar za svaki poslani e-mail obišla je i svijet u varijanti "Fw: Solidarita con Brian", a nažalost mnogih koji su je prosljedili svojim prijateljima, ona je potpuno izmišljena.

Mailovi za jadnog dječaka

Slične izmišljotine, koje se u komunikacijskom žargonu zovu Hoax, vrlo su česte na Internetu, a svojom su pojavom i estetikom inspirirale konceptualne umjetnike Emila Matešića, Jakšu Borića i Darka Fritza na izradu projekta "Hermes International", otvorenog u povodu deset godina Interneta u Hrvatskoj. Budući da je svjetska informacijska mreža kod nas najprije počela funkcionirati preko Carnetova sveučilišnog čvorišta, Emil i Jakša su svoju imaginarnu kompaniju Hermes postavili na hermes.carnet.hr sveučilišnu web adresu. "Tvrtka" nazvana po grčkom bogu komunikacije, trgovine i lopovštine nudi instant-rješenja za pitanja novca, zdravlja i sreće u ljubavi.

Onima koji žude za novcem ponudeno je "Pismo iz Afrike" na koje su prošle i prethodne godine nasjeli i mnogi koji sebe smatraju ozbiljnim. U tom pismu udovica Mobu-

tua Sese Sekoa, svrgnutoga diktatora države Zair, ili u drugoj varijanti bivši direktor nigerijske naftne kompanije, traži pomoć za pranje novca i njegovo iznošenje iz Afrike. Naivna žrtva dostavlja broj računa tvrtke ili svoje kreditne kartice, a zauzvrat mu se nudi 20

posto od silnih milijuna i milijardi koje će Afrikanci "zamračiti".

Seks i lančana pisma

Rješenje pitanja sreće ostvaruje se putem e-mail lanaca sreće, od kojih su najpopularniji Mantra Dalaj-lame za treći milenij i spomenuti "Solidarita con Mirko". Oba maila, u kojima se onima koji prosljede informaciju obećava duhovni i materijalni prosperitet, produkt su mašte nepoznatog humorista, što ih nije usporilo u širenju po milijunima računala na pet kontinenta.

Treći odjeljak, "Instant Love+Sex", sadrži popularne e-mailove što čitatelju koji ih nastavi slati obećavaju uspješan seksualni život, a onome tko prekine lanac nesreću, impotenciju i vječni celibat.

Autori projekta Darko Fritz i Emil Matešić

Vladimir Milinović